
Stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022 - 2027

Zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen

Toelichtingsdocument

Inhoud

1	Juridische basis voor een herziening	2
2	Zoneringsplannen (ZP).....	2
2.1	Wat is een zoneringsplan?	2
2.2	De herziening van de zoneringsplannen	3
3	Gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP)	3
3.1	Wat is een gebiedsdekkend uitvoeringsplan?.....	3
3.2	De actualisatie van de GUP's.....	4
3.3	Verfijning GUP: doelstelling per waterlichaam en per gemeente	5
3.3.1	Polaris	5
3.3.2	Simulator	7
3.4	actualisatie van De Milieu-impacttoetskaart (MITK).....	8
3.5	Gebiedsgerichte prioritering door spreiding saneringsopdracht in de tijd.....	9
3.6	(prioritaire) IBA's in het GUP	10
4	voorstelling in een geoloket	11
4.1.1	Gegevenslagen	11
4.1.2	Achterliggende documenten	13

////////////////////////////////////

Onder een herziening worden de aanpassingen ten gevolge van een visiewijziging verstaan. Een visiewijziging betekent een overgang van collectief (groene cluster) naar individueel te optimaliseren buitengebied (rode cluster) en vice versa.

Algemeen beschouwd blijven de doorgevoerde herzieningen zeer beperkt, wat de rechtszekerheid voor de betrokken partijen ten goede komt. Op basis van een grondige motivatie werd (voornamelijk) een aantal groene clusters (collectief te optimaliseren buitengebied) omgevormd tot rode clusters (individueel te optimaliseren buitengebied).

Enkel voor een aantal van de gemeenten die behoren tot het werkingsgebied van Fluvius is de herziening aanzienlijker. In het verleden werd voor deze gemeenten heel ver gegaan in het plannen van riolering. Rekening houdend met de huidige inzichten is dit niet haalbaar.

3.1 WAT IS EEN GEBIEDSDEKKEND UITVOERINGSPLAN?

Het gebiedsdekkend uitvoeringsplan bouwt verder op het zoneringsplan en regelt de uitvoering en de timing van de nog uit te voeren saneringsprojecten (riolering en IBA) en de onderlinge afstemming ervan. In het GUP wordt ook vastgelegd welke projecten het meest prioritair zijn en wie de projecten dient uit te voeren.

In de GUP's wordt de afbakening van de gemeentelijke en de bovengemeentelijke saneringsopdracht in het buitengebied vastgelegd via de overnamepunten.

Een uitvoeringsplan omvat ook de aanduiding van de gebieden waar kan afgeweken worden van de verplichting tot de aanleg van een gescheiden stelsel.

De eerste GUP's werden eind 2015 vastgesteld bij de goedkeuring van de stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021. Hierbij werden de verschillende projecten onderling geprioriteerd op basis van een kostenbatenanalyse waarbij de kostprijs van het project werd vergeleken met de milieu-impact (via het LINGO-model). Er werd tevens rekening gehouden met de milieu-impact van het effluent van de RWZI. Ecologische criteria werden afgetoetst in de milieu-impacttoetskaart. Dit alles leverde een verdeling van de GUP-projecten over verschillende prioriteitenklassen.

////////////////////////////////////

3.2 DE ACTUALISATIE VAN DE GUP'S

Voor de betreffende projecten werden alle projectgegevens in 2021 geactualiseerd:

- Nieuwe GUP-projecten werden bijkomend als basis geprioriteerd met het Lingo-model. Het lopende beleid werd geactualiseerd: de in de eerdere stroomgebiedbeheerplannen opgenomen projecten uit de bovengemeentelijke optimalisatieprogramma's en de gemeentelijke subsidieprogramma's welke nog niet zijn uitgevoerd enerzijds en het nieuw lopend beleid (de uitbreidingsprojecten, opgenomen op het bovengemeentelijk optimalisatieprogramma t.e.m. 2020 en op het gemeentelijk subsidiëringsprogramma t.e.m. 2019) anderzijds.

Indien een gemotiveerde en voldoende onderbouwde afwijking na een grondige bespreking leidt tot het verlenen van een bijkomende uitzondering, wordt dit gebied extra opgenomen a.d.h.v. de afbakening als geografische laag (aangeleverd door de aanvrager van de afwijking).

////////////////////////////////////

3.3 VERFIJNING GUP: DOELSTELLING PER WATERLICHAAM EN PER GEMEENTE

Het WEISS-model (Water Emissions Inventory System) brengt significante bronnen en hun bijdrage aan de waterverontreiniging (drukken) in kaart. Voor elk waterlichaam wordt hiermee modelmatig een doelstelling voor het reduceren van de vuilvracht tegen 2027 berekend. Dit reductiedoel wordt in verhouding verdeeld over de verschillende actoren (huishoudens, industrie en landbouw) naargelang hun aandeel in de uitstoot (druk).

- het aantal op RWZI aangesloten IE's
- de restvuilvracht van de RWZI (zuiveringsefficiëntie)
- de bergingscapaciteit van het bestaande stelsel

pagina 5 van 16

- Voor de categorie 'Uitbouw van de saneringsinfrastructuur' worden de vrachtreducties verder vertaald naar een aantal nog te saneren IE's (inwonerequivalenten) per waterlichaam (WL) per gemeente. Dit maakt het te halen reductiedoel concreter:

In de herziene gebiedsdekkende uitvoeringsplannen is voor elke gemeente een actuele reductiedoelstelling opgenomen waarbij rekening gehouden werd met het meest recente lopende beleid.

pagina 6 van 16

3.3.2 Simulator

Stacked bar chart showing the inwonerequivalent (IE) for four regions: VL05_123, VL05_456, VL08_123, and VL17_123. The y-axis represents the inwonerequivalent (IE) from 0 to 120. The x-axis lists the regions. The legend indicates: Rioprojecten uitgevoerd (dark blue), GUP-projecten uit te voeren (olive green), IBA-projecten uit te voeren (purple), Privé-projecten uit te voeren (yellow), and Minimale doelstelling SGBP3 (red plus). A black circle with a red cross represents the total reduction goal.

Region	Rioprojecten uitgevoerd	GUP-projecten uit te voeren	IBA-projecten uit te voeren	Privé-projecten uit te voeren	Totaal	Minimale doelstelling SGBP3
VL05_123	15	30	2	10	57	8
VL05_456	22	10	2	0	34	32
VL08_123	43	55	5	5	108	35
VL17_123	0	38	2	0	40	39

Een eerste versie van de simulator werd in juli 2019 aan elke Vlaamse gemeente overgemaakt. De simulator wordt aangeboden als ondersteuning en responsabilisering en maakt geen deel uit van de stroomgebiedbeheerplannen zelf.

////////////////////////////////////

Daarnaast werd het gebruiksgemak van de simulator verhoogd, in lijn met de feedback van gemeenten en rioolbeheerders.

De ecologische criteria binnen het GUP worden afgetoetst in de zogenaamde milieu-impacttoetskaarten. Deze zijn opgebouwd uit een aantal thema's die verschillende aspecten behandelen die de impact van de lozing van huishoudelijk afvalwater kunnen vergroten.

De eerste versie van de MITK dateert van 2009 en werd geactualiseerd. De nieuwe MITK is opgesteld als ondersteunend element zodat voor een project kan nagegaan worden of het invulling geeft aan meerdere doelen: drinkwater, instandhoudingsdoelstellingen, gebiedsgerichte prioritering, ... en of op die manier win-wins kunnen gecreëerd worden.

Volgende impactthema's en sublagen liggen aan de basis van de nieuwe MITK: ecologisch waardevolle gebieden (Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied, VEN en RAMSAR), ecologisch waardevolle waterlopen (kwetsbare waterlopen m.b.t. overstorten), water voor de mens (drinkwater, zwemwater en recreatiewater), speerpunt- en aandachtsgebieden.

De nieuwe kaart is dan ook opgebouwd uit volgende lagen (de veldnaam uit de bijhorende shapelaag is telkens vermeld):

Beschrijving	Veldnaam
Zwem- en recreatiezones	ZWRW_ZONE
Zwem- en recreatiezones: buffer 50m rond eigenlijke zones	ZWRW_50
Drinkwater: kwetsbare waterlopen (grondwaterwinningen) - buffer 50m	DWOS_K50
Drinkwater: kwetsbare waterlopen (grondwaterwinningen) - buffer 100m	DWOS_K100
Drinkwater: strategische waterlopen (grondwaterwinningen) - buffer 50m	DWOS_S50
Drinkwater: strategische waterlopen (grondwaterwinningen) - buffer 100m	DWOS_S100
Drinkwater: intrekgebied*: bronzone	DWIZ_BRON
Drinkwater: intrekgebied*: korte reistijd	DWIZ_KORT
Drinkwater: intrekgebied*: zeer korte reistijd	DWIZ_ZK
Drinkwater: intrekgebied*: middellange reistijd	DWIZ_ML
Drinkwater: intrekgebied*: lange reistijd	DWIZ_LANG
Drinkwater: waterlopen voor oppervlaktewaterwinningen - buffer 50m	DW_Z1_50
Drinkwater: waterlopen voor oppervlaktewaterwinningen - buffer 100m	DW_Z1_100
Drinkwater: Actuele afstromingszones naar oppervlaktewaterwinningen	DW_Z2_HUI
Drinkwater: Toekomstige afstromingszones naar oppervlaktewaterwinningen	DW_Z2_TOE
Drinkwater: Extra afstromingszones naar oppervlaktewaterwinningen	DW_Z2_WAC
Instandhoudingsdoelstellingen - Doelenwaterloop - buffer 50m	IHDDL_50

[illegible]

* *aandachtsgebied kwetsbare grondwaterwinningen (intrekgebied) impactzone*

Totaal zwem- en recreatiezones	TOT_ZWRW
Totaal drinkwater	TOT_DW
Totaal instandhoudingsdoelstellingen	TOT_OSIHD
Totaal ecologisch waardevolle gebieden	TOT_ECOWG
Totaal speerpunt- en aandachtsgebied	TOT_SGAG
Totaal	TOTAAL

Afstroomzone (WL_code)	ASZ
Prioriteitsklasse waterlichaam	prio WL

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/publicaties/code-goede-praktijk-rioleringsystemen/aandachtskaart-drinkwater-2019/view>

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/publicaties/code-goede-praktijk-rioleringsystemen/shapefile-kwetsbaarheidskaart-overstorten-2018/view>

Indien echter blijkt dat de opdracht niet haalbaar is tegen 2027 (m.a.w. indien de doelafstand te groot is) dan kan deze verder gespreid worden in de tijd, rekening houdend met de klasse van het waterlichaam (gebiedsgerichte prioritering). Waterlichamen met klasse 2 en 3 worden beschouwd

////////////////////////////////////

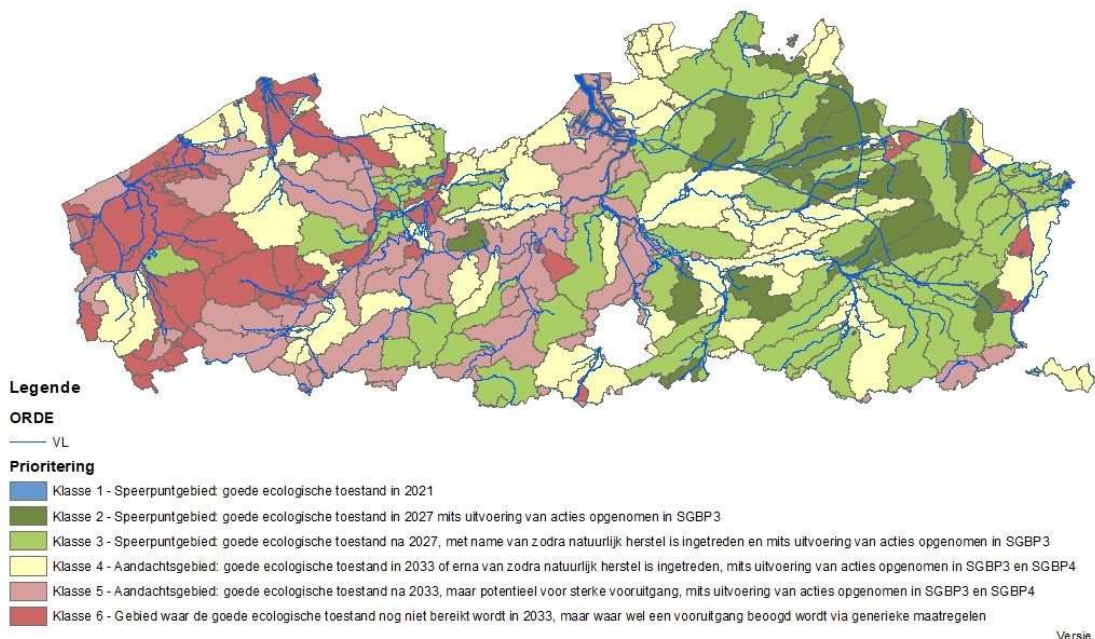

Onder lopend beleid worden alle uitbreidingsprojecten opgedragen op een bovengemeentelijk programma tot en met OP 2020 en op een subsidieprogramma tot en met GIP 2019 (en niet uitgevoerd na 2017) verstaan. Deze projecten hebben de status actief of gepland (infoknop).

- Lopend beleid prioriteit (buffers)
- GUP: prioritaire IBA's
- **Gebiedsgerichte prioritering (Waterlichamen) NIEUW!**

In het GUP wordt een gebiedsgerichte prioritering ingebouwd op basis van een reductiedoel per waterlichaam en van de prioriteitsklasse van het waterlichaam. De waterlichamen worden gevisualiseerd naargelang hun prioriteitsklasse.

Gebiedsgerichte prioritering

Via de infoknop zijn de naam, de code en de prioriteitsklasse van het waterlichaam op te vragen. Ook de link naar een pdf-document m.b.t. het reductiedoel van het waterlichaam is via de infoknop voorzien (zie verder).

- **Reductiedoelen NIEUW!**
Per waterlichaam wordt een reductiedoel bepaald. Dit geeft het aantal IE aan dat nog bijkomend gezuiverd dient te worden om de goede toestand te bereiken. Het totale reductiedoel per waterlichaam wordt gevisualiseerd volgens kleurintensiteit.

- collectief geoptimaliseerd buitengebied
- collectief te optimaliseren buitengebied
- individueel te optimaliseren BG - IBA aanwezig
- individueel te optimaliseren BG - IBA gepland
- individueel te optimaliseren BG
- - gesloten opvangsysteem aanwezig
- individueel te optimaliseren BG
- - gesloten opvangsysteem - gepland

Centraal gebied

Het gebiedsdekkend uitvoeringsplan in kaartvorm. De basis is het herzien zoneringsplan. In deze kaart is daarnaast ook de prioriteit van de IBA's en van de rioleringsprojecten gevisualiseerd. Als nieuw element werd het reductiedoel per waterlichaam toegevoegd. Dit wordt voorgesteld als een transparante laag waarbij de kleurintensiteit van de laag de waarde van het totale reductiedoel weergeeft (hoe donkerder, hoe hoger). Ook de code en de klasse van het waterlichaam zijn op de kaart terug te vinden.

De hydraulische punten:

- ✓ GIP of IP overstort
- ✓ GUP overstort
- ▲ GIP of IP pomp
- ▲ GUP pomp
- GIP of IP zuiveringsstation
- GUP zuiveringsstation

De strengen van het lopend beleid:

- Collector renovatie
- Collector uitgevoerd
- Gemeentelijke leiding renovatie
- Gemeentelijke leiding uitgevoerd
- Privéleiding GIP/OP uitgevoerd
- Collector gepland
- Gemeentelijke leiding gepland
- Privéleiding GIP/OP gepland

